

Təhsildə yeni keyfiyyət mərhələsi başlayır

Mikayıl CABBAROV: "Biz potensialımız? artırımaqla, innovasiyalar? genişləndirmək? Azərbaycan? regionun təhsil mərkəzinə çevirməyi hədəfləmişik"

Bu gün Azərbaycan da yeni təhsil illi başlayır. Hər növbəti təhsil illi həmişəki kimi ölkəmizin təhsil ilinin yekunları qiyamətindəndirilməsi ilə bağlıdır. Azərbaycanın yeni mərhələyə hansı uurlar, problemlər və perspektivləri qərarlaşdırmaq üçün, ümumiyyətlə, təhsilimizin mövcud durumunu həmsöhbətimiz təhsil naziri Mikayıl CABBAROV-la müzakirə etdik.

Ali məktəb qəbul prosesində ciddi dəyişikliklər nəzərdə tutulur

- Cənab nazir, ali məktəblərə qəbulun statistikasına görə ölkəmizdə 3 ildə təhsilin nəticələrinin getdikcə yaxşılaşdığını söyləyirik. Bu, təhsilimizdəki müsbət keyfiyyət dəyişikliyini keçidin bəlləndirir?

- Öncə yeni təhsil illinin başlaması münasibətilə bütün təhsil ictimaiyyətinə müəllimləri, təhsil alanları, valideynləri ürək-dən təbrik edir, uurlar arzulayram.

Ötən gün Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə IT STEP Akademiyası açıldı. Ölkəmizdə informasiya texnologiyaları sahəsində ilk peşə ixtisas təhsili ocağının yaranması ilə yadda qaldı. Eyni zamanda, bu təhsil illində Azərbaycan-Fransız Universitetinin fəaliyyəti başlaması da ali təhsilimizin inkişafı və beynəlmilləşməsinə yeni halqa olacaq.

Bəli, bəli, ölkəmizdə nəzərdə tutulanmaqla təhsil sahəsində bəzi verimlər keyfiyyətə yeni mərhələnin bəlləndirilməsi üçün maksimalist olduqumuzudan hər zamanın nəticələrinə daha da yüksək olmasını istəyirik. Biz ölkəmizdə təhsilimizin bütünlüklərinin inkişafı ilə bəlləndirilməsi qərarlaşdırıldı. Bu qərarın nail olmaq üçün gücümüzü səfərbər etməyimiz, məmnunamızı artırmaq üçün 3 ildə hər bir ixtisas qrupu üzrə nəticələrin yüksəlməsi üçün göstərir ki, apardığımız islahatlar hər hansı bir cəhətdə kifayət qədər ixtisas qrupu ilə məhdudlaşmır, hər bir cəhətdə gərdin nailiyyətlərinə təsir edir.

Buraxılan imtahanların nəticələrinə kiçik fərqlər özünü qəbul imtahanlarında da büruzə verdi. Belə ki, ölkəmizdəki illik qəbul imtahanlarında iştirak edənlərin abiturientlərin sayı azalsa da, 200-dən artıq bal toplayan abiturientlərin mütləq sayı artıb. 2016-2017-ci təhsil illi üçün qəbul imtahanlarının nəticələrinə müsbət dinamika müşahidə edilir. Belə ki, bu il qəbul imtahanlarında 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı rekord miqdarda - 34475 nəfər (43,9%) təkil edib ki, bu da ölkəmizin ilki göstəricisi 3,9%, 2014-cü ildəki göstəricisi 9,2% artıb. 2015-ci ildə 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı 33 198 nəfər (40%), 2014-cü ildə isə 32 159 nəfər (34,7%) təkil edib. Bunun yazı formulları da təsdiq edir.

Eyni zamanda, təhsil qəbul imtahanlarında iştirak edənlərin 200-dən artıq bal toplayan abiturientlərin nəticələrinə görə keyfiyyət göstəriciləri yüksəlib.

Digər bir məsələ isə keçid balıdır. Bu, ali təhsilə keçid balı olan bir məsələdir. Dünyada bununla bəlləndirilməsi üçün bir nümunə keyfiyyət bəlləndirilməsi - ali təhsilə giriş balı məhdudiyətinin qoyulmasıdır. Beləki praktika dünyada mövcuddur. Bu gün Azərbaycan da bu modeldən istifadə edir. Hətta beynəlxalq səviyyəli test imtahanlarının nəticələrinə eyni ölkədə universitetlərin reyting məsələsinə görə dəyişməsi. Universitetlərdə qəbulda keyfiyyət bəlləndirilməsi qoyulan bal məhdudiyəti həmişə mərkəz bazarının tələbidir. Biz həmişəki kimi son iki ildə ali təhsil müəssisələrində bir sıra prioritet ixtisaslar üzrə minimal keçid balların artırılması qərarlaşdırıldı. Yəni, burada qərarlaşdırılan məqsəddə odur ki, ali təhsil müəssisələrində öz potensialını və profilini nəzərdə almaqla ixtisaslar, onları sayın və sifətlərini müəyyənləndirməlidirlər.

İkinci məsələ isə hər istəyən ali təhsil almaq hüququ verməkdir. Burada önəmli çəkilən əməli təhsil qəbulatılmasıdır. Bir çox ölkədə ali təhsilə girişin mərkəzi arzusu olan hər kəsin bu hüququ verilməsi qərarlaşdırıldı. Ölkəmizdə öz təhsil xərçini tamamilə ödəməyən gətürür. Ali təhsilin qəbulatılması "bilik iqtisadiyyat" və ya "post sənaye" dövrü üçün

u?urlu?urlu bir model kimi d?y?rl?ndirilir. Bu, d?lk?d? insan kapital?n?n keyfiyy?tini m?sb?t t?sir edir, e? yerl?rinin yarad?lmas? v? iqtisadiyyat?n inki?af? il? s?x ba?l?d?r.

T?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?nda da q?bul plan?n?n l??vi n?z?rd? tutulur. Bu is? universitetl?rd?n daxili qiym?t?l?ndirm?y? v? yekun imtahana olan yana?maya yeni bax?? t?l?b edir.

Yuxar?da qeyd etdiyim mövzular?n h?r biri c?miyy?td? müzakir? edilm?lidir. Bu m?s?l?l?rd? dövl?tin iqtisadi siyas?ti v? strukturu, h?mçinin ictimai siyas?tl? s?x ba?l?d?r.

- Bel? bir yana?ma var ki, bir u?a?a ç?kil?n x?rc m?kt?b? q?d?r m?rh?l?d? daha vacibdir, n?nki t?hsilin dig?r s?viyy?l?rind?, o cüml?d?n ali t?hsild?...

- Tamamil? do?ru qeyd edirsiniz. Apar?lan t?dqiqatlar bunu birm?nal? t?sdiq edir. T?hsilin bu m?rh?l?sinin vacib oldu?unu v? bununla ba?l? ölk? r?hb?rliyinin v? Heyd?r Aliyev Fondunun prezidenti, ölk?mizin birinci xan?m? Mehriban Aliyevanın xüsusi yana?mas?n? qeyd etm?k laz?md?r. Bir neç? ay bundan ?vv?l Azərbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin "U?aqlar?n m?kt?b? haz?rl??n?n t??kili m?s?l?l?ri" haqq?nda q?bul etdiyi q?rar m?kt?b? q?d?r haz?rl??n ç?rçiv?sini geni?l?ndirm?y? yeni t?kan ver?c?k.

Bu, h?r k?sin mara??ndad?r. Biz m?kt?b? haz?rl?q i?ini geni?l?ndirm?k üçün ilk növb?d? e?l? ümumi t?hsil m?mü?ssis?l?rinin infrastrukturundan istifad? etm?y? q?rar verdik. Y?ni, bildiyiniz kimi, yeni t?dris ilind?n ümum t?hsil m?kt?bl?rind? 5 ya?l? u?aqlar?n dövl?t hesab?na m?kt?b? haz?rl?q t?hsilin? ba?lan?lacaq. Art?q bununla ba?l? T?hsil ??çil?rinin Pe?kar ?nki?af? ?nstitutunda UNICEF-in maliyy? v? metodiki d?st?yi il? t?lim proqram?na start verilib. "T?limçil?r haqq?nda" adlanan bu proqrama ?sas?n m?kt?b? haz?rl?q qruplar?nda d?rs dey?c?kl? mü?lliml?r t?limatland?r?l?r.

Orta t?hsild? burax?l?? imtahanlar?n n?tic?l?ri yax??la??b

- Orta t?hsild? son vaxtlar apar?lan ?sas d?yi?iklikl?rd?n biri d? m?kt?bl?rd? t?mayüll??m?nin t?tbiqidir. Bu, hans? z?rur?td?n yarand??

- Ümumi t?hsilin t?mayüll? üzr? t??kilini bu sah?nin keyfiyy?tinin yüks?ldilm?sini üçün görülm?li?rd?n biri saymaq olar. T?mayüll??m? müvafiq f?nl?ri ?hat? ed?n t?hsil sah?l?ri üzr? f?rql?n?n ?agirdl?rin istedadlar?n?n, onların potensial imkanlar?n?n realla?mas?na v? ümumi inki?af?na ?h?miyy?tli d?r?c?d? t?sir göst?r?n prosesdir. M?qs?d t?hsild? seçimini etmi? ?agirdl?r? öz potensillər?n? realla?d?rmaq üçün bütün imkanlar? yaratmaq d?r.

Öt?n t?dris ilind? 58 m?kt?bd? 176 sinif komplektind? t?xmin?n 3700 n?f?r? yax??n ?agird X sinifd? t?mayüll?r üzr? t?dris c?lb olunub. Yeni t?dris ilind?n t?mayüll??m? üzr? co?rafiya geni?l?ndiril?rk ölk?nin 5 ??h?r v? 36 rayonu üzr? 124 m?kt?bd? t?tbiq olunacaq ?ndiy?d?k?ld? olunan n?tic?l?rin t?hlili göst?rir ki, tam orta t?hsil s?viyy?sind? t?mayüll??m?nin t?tbiqi ?agirdl?rin meyil v? arzular?na uy?un t??kil edildiyi üçün onlarda t?lim mara?? xeyli art?r?b, m?kt?bl?rin t?hsil nailiyy?tl?rin? müsb?t t?sir edib.

- D?rslik problemi ictimaiyy?t t?r?find?n daim müzakir? olunan ciddi m?s?l?l?rd?ndir. Son ill?rd? bu sah?d?n hans? d?yi?iklikl?r edilir? Bugünkü d?rslikl?rimiz t?dris standartlar?na tam uy?undurmu? Bu probleml? ba?l?n? dey? bil?rsiniz...

- Biz bu il çap edil?n d?rslikl?rin yerl?r? çatd?r?lmas? prosesini bir q?d?r tez h?yata keçirdik. Dü?ündük ki, ?agirdl?rin bir m?kt?bd?n dig?r m?kt?b? yerd?yi m?si, birinci sinf? ged?c?k ?agirdl?rin say?n?n d?qiqlikl? mü?yy?n edilm?sinin mümkünsüzlüyü d?rslikl?rl? t?minatda ç?tinlik yaradar. Bu bax?mdan valideynl?r? v? ?agirdl?r? müraci?t etdik ki, göst?ril?n vaxtad?k d?rslikl?ri t?hsil ald?qlar? m?kt?bl?rd?n ?ld? etsinl?r.

Sual?n z?n dig?r hiss?sini g?ldikd? is? qeyd ed? bil?r?m ki, d?rslik seçimind?n ??ffaf??n t?min etm?k m?qs?dil? xüsusi sayt yarad?l?b. Bununla ba?l? davaml? ictimai r?y öyr?nilir. Y?ni, d?rslikl?rin yaz?lmas? prosesind? müt?x?ssisl?rin v? ictimaiyy?tin d?r?y v? t?klifl?rinin n?z?r? al?nmas?na üstünlük verilir.

Bir m?sl?ni d? vur?ulay?m ki, elektron d?rslikl?r? xüsusi ön?m veririk. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n yarad?lm?? e-elektron d?rslik portal?nda (www.e-derslik.edu.az) 143 elektron kitab var. Onlardan 121-i d?rslik, 22-si mü?llim üçün memetodiki v?saitdir. İnternet? ç?x??a olan h?r?k?s? ist?diyi d?rslikd?n yararlanabil?r. Bu gün? q?d?r portalda daxil olanlar?n say? 1 009 766 n?f?rdir.

- **Burax?l?? imtahanlar?nda ?agirdl?rin göst?ricil?rind? d? müsb?t dinamika mü?ahid? edilir. Bu dinamikan?n rayonlar üzr? bölgüsünü mü?yy?nl??dirmisinizmi?**

- Son ill?rd? IX sinifl?r üzr? n?tic?l?r daha ür?kaçand?r. 2012-ci ild? iki m?zundan biri, bu ilki IX sinifl?r üzr? burax?l?? imtahanlar?nda h?r 3 m?zundan ikisi bütün f?nl?rd?n müsb?t qiym?t al?b. Bu göst?rici öt?n ilki göst?ricid?n 2,7 faiz daha yax??d?r.

H?mçinin XI sinifl?r üzr? imtahanlarda m?zunlar?n 65 faizi bütün f?nl?rd?n müsb?t qiym?t al?b. 2014-2015-ci t?dris ill?ri üçün 9-cu sinif burax?l?? imtahan?nda n?zif n?tic? göst?rmi? v??agird say? nisb?t?n çox olan 6 rayon pilot olaraq seçilib. Bu rayonlar Astara, A?cab?di, C?lilabad, Masall?, Saatl? v? Sabirabad üçün İnkilafyönümlü planlar haz?rlan?b v? h?yata keçirilib.

Öt?n ill? müqayis?d? h?r iki f?nn üzr? müsb?t qiym?t alanlar?n say?nda Astara rayonu üzr? 22 faiz, A?cab?di rayonu üzr? 15 faiz, Sabirabad rayonu üzr? 14 faiz, Masall? rayonu üzr? 11 faiz, C?lilabad v? Saatl? rayonlar?n h?r biri üzr? 9 faiz art?m mü?ahid? edilib. Bununla yana??, dig?r bölg?l?rd? d? IX sinif m?zunlar?n n?tic?l?ri yax??la??b. Bel?ki, ??mkird? 13 faiz, G?d?b?yd? 10 faiz, Lerikd? 9 faiz, Salyanda 8 faiz, Hac?qabul, Beyl?qan, ?mi?li, Zaqatala v? Qobustan rayonlar?n h?r biri üzr? 7 faiz müsb?t dinamika qeyd? al?n?b. Biz n?tic?l?ri ciddi t?hlil edirik v? ona uy?un t?dbirl?r h?yata keçiririk.

Yüks?k balla pedaqoji ixtisaslar? seç?n t?l?b?l?rin say? 10 d?f? art?b

- **Haz?rda mü?lliml?rin i?? q?bulu prosesi nec? t?nziml?nir? Ümumiyy?tl?, vakansiyalar?n gizli dilm?si hallar? mövcuddurmu?**

- Bu günün mü?lliml?rin i?? q?bulu m?rk?zl??dirilmi?, qaydada apar?l?r. Biz mü?llim pe??sinin nüfuzunun art?r?lmas?n?, onun yüks?k biliy? sahib olmas?n?, habel? pedaqoji t?hsil bilikli g?ncl?rin c?lb olunmas?n? ist?yirik.

Bilirsiniz ki, art?q bir neç? ildir ki, mü?lliml?rin i?? q?bulu elektron proqram t?minat? il? h?yata keçirilir. Bu il respublikan?n ümumt?hsil mü?ssisil?rind? olan 3346 vakansiya müsabiq?y? ç?xar?l?b. Müsabiq?d? i?tirak etm?k üçün müraci?t ed?nl?rin indiy?d?k? görünm?mi? sayda 3131779 n?f?rinin elektron ?riz?si t?sdiq? edilib. Ümumilikd? 2365 mü?llim i?? q?bul olunub.

Son dövrl?rd? apar?lan m?qs?dyönlü l?r n?tic?sind? mü?llimlik pe??sini seç?n yüks?k ball? m?zunlar?n say?? xeyli art?b. M?sl?n, öt?n t?dris ilind? yüks?k balla pedaqoji ixtisaslar? seç?n t?l?b?l?rin say? 10 d?f? art?b. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n son 3 ild? birinci yerd? mü?llimlik ixtisas?n? seç?n 500 v? ya daha art?q bal toplayan 300 n?f?r t?l?b?y? 100 manat d?y?rind? t?qaüd verilir.

Mü?llimlik ixtisas?n? seç?n t?l?b?-g?ncl?rl? apar?lan sosioloji sor?unun n?tic?l?ri göst?rir, ki, bu g?ncl?r dü?ünölmü? ??kild?, ür?kl?rinin hökmü il? v? böyük h?v?sl? müq?dd?s, ??r?fli, eyni zamanda, m?suliy?tli pe?? olan mü?llimliyi seçib?l?r. Bel? ki, sor?uda i?tirak ed?n t?l?b?l?rin 70-80 faizi mü?llim pe??sini sevdikl?rini bildirir.

- **Bu il h?m d? onunla yadda qald? ki, T?hsil Nazirliyi mü?lliml?rin ixtisasart?rma t?hsil il?ba?l?, bütövlükd? pedaqoji i?çil?rin pe??kar İnkilaf il?ba?l? yeni yana?mas?rgil?di. T?hsil i?çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutunun yeni t?qdimat? t?hsilimizd? n?yi d?yi??c?k?**

- T?hsilin keyfiyy?ti mü?llimin s?viyy?sind? ba?l?d?r. B?li? ?hsilin ?nki?af? üzr? Dövl?t Stratejiyas?nda mü?lliml?rin pe??karl??n?n art?r?lmas? ayr?ca bir istiqam?tin mövzudur. Günün t?l?bl?rin? uy?un mü?llim ordusu haz?rlamaq v? onlar? davamlı İnkilafı afa sövq etm?k xüsusi diqq?t ist?yir. Öt?n ilin sonunda Bak? Pedaqoji Kadrlar?n

İxtisasartırma və Yenidən Hazırlanması İnstitutunun həməd, həməd funksiyası deyil, dir. Pedaqoji heyət üçün yeni modul-kredit və rəqabət siyasətini təlimlərin sisteminin yaradılması istiqamətində gedir. Hazırda institut özünü bu alqoritmdə tənzimləyir: Müəllimlərin təlim ehtiyaclarına nə müəyyən edilmiş; Ehtiyaclara uyğun təlim paketlərinin hazırlanması; İxtisasartırma təlimlərinin birbaşa institutda deyil, tender yolu ilə seçilmiş universitet və ya əlavə təhsil müəssisələrində aparılması.

Düəünürük ki, bu, ixtisasartırma təlimlərinin keyfiyyətini yüksəldəcək və universitetlər, əlavə təhsil müəssisələrini arasında samlamır və rəqabətində stəkləyəcək. İnstitut keyfiyyətə nə zərərli qiymətləndirmə və sertifikatlaşdırma rini öz öhdə öhdəsində saxlayır. Vahid standartlaşdırma hazırlanması ixtisasartırma təlimlərinin bir qurum tərəfindən keçirilmiş, digər qurum tərəfindən qiymətləndirilmiş və fəafə v keyfiyyətə yüksəltməyə xidmət etməlidir.

Başqa bəqə bir vacib məsələ müəllimlərin üçün elektron ixtisasartırma proqramları nə hazırlanmasıdır. İxtisasartırma proqramları nə nə zərri-informativ hisslərinin elektronlaşdırılması hər mənada i xeyli yüngüllüdür.

- **Mikayıl müəllim, bu il həməd cənab Prezidentin sərəncamı ilə "n yaxşı müəllim" və "n yaxşı məktəb" müsabiqələrinin qaydası dəyişdi. Təhsildə inkiqaf və innovasiyalar üzrə qrant layihələrinin maliyyələri dəndirilmiş və nə zərde tutulub. Sizcə, bu, təhsildə nəyi dəyişəcək?**

- Birincisi, bu, fəaliyyətin daha hədəflə v seçilmiş qurulması xidmət edəcək. Cənab Prezidentin sərəncamına sən, n yaxşı ümumi təhsil müəssisəsi və n yaxşı müəllim mükafatları üçün Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcə büdcəsində hər il üzrə nə zərde tutulan vəsait təhsildə inkiqaf və innovasiyalar üzrə qrant layihələrinə həyata keçirilmiş yönəldiləcək. Sərəncam imkan verir ki, bu proses tək ümumi təhsil məktəbləri, müəllimlər deyil, eyni zamanda, ilk peşə, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrində cəlb olunsun. Bununla, universitetlərdə öz ideyaları, yanaşmalarını ortaya qoya biləcək.

Qvəv iki illərdə yüzlərlə ümumi təhsil məktəbləri qılndırıldı, mükafatlar təqdim edildi. Bundan sonra ayr-ayr fərdlərin deyil, həmin xslərin təhsilə verəcəyi töhfələri, qiymətləndirilməyə bəlanacaq. Hazırkə dövrdə aparacaq rmut xssislərin, onların müəllimlərinin ideyalarına ehtiyac var. Bu da innovasiyaları, kreativ yanaşmaları nə təhsilə gətirilmiş xidmət edəcək.

- **Bu gün aparılan islahatlarda məktəb direktorları nə seçimi də cəmiyyətin diqqətində olan məsələlərdir...**

- Bu gün direktorlardan idarəetmədə yeni vərdiləri qiyətlənmə, tədris mühitinin fəafə n təmin edilmiş, fəafə bükərlə v məktəbin cəmiyyətin vacib haqlas kimi rolunu dərk etmə kimi səs keyfiyyətlə gözlənilir. Bütün nailiyyətlərin və qarşıda duran çəfərlərin köküm məktəbdən bəqlayr. Stənilə xsl; fərdin formalaşması, milli dəyərlərin dəyəcəsi olması, öz uqurunu fərd olaraq deyil, uqurlu bir dövlətin, cəmiyyətin uquru kimi görmək imkan məktəbdə olan mühitdən, təhsil imkanından aslıdır. Məktəbdə isə bu mühitin yaradılması məktəb direktorudur. Müəllimlərin i qə yanaşması, məktəb-valideyn münasibətli məktəb direktorları nə fəaliyyətləndirilməsi aslıdır. Məktəb direktorları üzrlərin də n məsuliyyətlə layiqincə dəyərləndirməli, rəhbərlik etdikləri təhsil müəssisələrinin inkiqafə naminə var gücləri ilə çalmaqda rlar.

Bu il də məktəb direktorları nə i qəbulu ilə bəli yeni qaydalara uyğun olaraq, 4 mərhələdə ibarət müsabiqə keçirilib. Vəvcə dən müəyyən edilmiş 597 vakant yerə 2260 nəfər müraciət edib. Nəmtahanda iştirak edənlə 1591 nəfərdən 516-sə müsahibmə mərhələsinə buraxılıb. Onlardan 208 nəfəri ölkənin qə hərə v rayonlarında vakant məktəb direktoru vəzifəsinə i qəbul olunub.

Son 13 ildə məktəblərin 70 faizi yenidən tikilib və ya səsli təmir olunub

- **"Məktəblərin dostu" layihəsi də son vaxtlar nə diqqətçəkən yeniliklərdən oldu. Görəsən bu, ağird-müəllim münasibətinin daha da yaxşılaşmasına, valideyn məmnuniyyətinə fərait yaradacaqm?**

- Təhsil Təhsil Nazirliyi "ASAN xidmət" birgə "Məktəblərin dostu" layihəsinə start verib. Layihənin təhsil idarəedilməsinin təkmilləndirilməsi valideynlərin ümumi təhsil müəssisələrinin həyatında daha yaxşı nəti tirak

m?qs?dil? h?yata keçirilir.

"M?kt?blinin dostu"nun səs və zif?l?ri mü?llim və g?agirdl?r üçün t?hlük?siz mühit yaratmaq, ilk tibbi və psixoloji yardım göst?rm?k, mü?madi olaraq g?agird, valideyn, mü?llim, t?lim-t?rbiy? mü?ssis?l?rinin kollektivi və r?hb?rliyi ilə maarif?ndirm? və diaqnostik i?l?rinin apar?lmas? olacaq. "M?kt?blinin dostu" h?mçinin h?r bir ya? m?rh?l?sində u?aq?lar?n h?rt?r?fli??xi keyfiyy?t?l?rinin və intellektual inki?af?n?n t?min olunmas?, onlarda özünü t?rbiy? və özünü inki?af bacarı??n?n formala?d?r?lmas?nda i?tirak ed?c?k. Layih? ilk m?rh?l?d? Bak? ??h?rind?ki 30 ümumi t?hsil mü?ssis?sində h?yata keçiril?c?kdir.

- Son 3 ild? ölk? t?hsilində olimpiadalar?n keçirilməsi ilə bağlı yax??n?n?n formala??b?N?tic?l?r n?yi deyir?

- Sa?lam və ?dal?tli r?qab?t mühitində keçiril?n bu yar??lar ?agirdl?rin müvafiq f?nl?r? olan mara??n?n daha da artmas?na səb?b olur.

Cari t?dris ilində Koreya, Albaniya, Rusiya və Çində keçiril?n 5 müxt?lif beyn?lxalq f?nn olimpiadas?nda Azərbaycan m?kt?blil?ri 5 gümü? və 11 bürünc medal qazan?blar. T?sadıfı deyil ki, bir çox respublika və beyn?lxalq olimpiada qalib?rimiz dünyan?n nüfuzlu universitetl?rində t?hsil al?rlar. Moskvada keçiril?n Beyn?lxalq Mendeleyev Olimpiadas?n?n qalib?ri Lomonosov ad?na Moskva Dövl?t Universitetin?, Balkan Riyaziyyat Olimpiadas?nda medal alan ?agirdl?r is? Türkiyənin Bilk?nt və Orta Do?u Texniki universitetl?rin? d?v?t edilib?r.

Respublika f?nn olimpiadalar?n?n birinci m?rh?l?sində bu il i?tirak ed?n ?agirdl?rin say? xeyli art?b. Bel? ki, i?itirac?qlar?n say? 27 500 n?f?r olub. Qalib?r aras?nda paytaxtla müqayis?d? bölg? m?kt?blil?rinin üstünlük t?kil etm?si is? müsb?t hal kimi d?y?r?ndirilm?lidir. Bu il 260 ?agird olimpiadan?n qalibi ad?na layiq görüüb.

- M?kt?b tikintisinin statistikas?na gör?? Azərbaycan artıq uzun ill?rdir ki, qabaqc?l ölk?l?rd?n say?l?r. Bu sah?d? son r?q?ml?r nec?dir?

- B?li, Azərbaycan bu sah?d? öncüdür. Son 13 il ?rzində ölk?mizdə m?kt?bl?rin 70 faizi yenid?n tikilib və ya ?saslı t?mir olunub. Yeni t?dris ilində ölk? üzr? 29 yeni m?kt?b, o cüml?d?n T?hsil Nazirliyinin sifari?i ilə 7 m?kt?b istifadəy? veril?c?k.

101 m?kt?bd? ?saslı və 384 m?kt?bd? is? cari t?mir i?l?ri apar?l?b. 10 t?hsil mü?ssis?sinin tikintisi is? davam edir. Yeni t?dris ilində n? T?hsil Nazirliyinin ?saslı tikinti və T?chizat ?dar?sının sifari?i ilə 2 internat m?kt?bi ?saslı t?mir olunub, istifadəy? veril?c?k.

- Mik Mikay?l mü?llim dey?s?n, t?hsilimiz getdikc? "asan"la??r. "ASAN" m?kt?b, "ASAN pe??", "M?kt?blinin dostu" və sair: Maraql? layih?l?rdir. Onlar?n, xüsus?nədə? el? "ASAN pe??", layih?sinin co?rafiyas?n? geni?l?ndirm?k mümkündürmü?

- T?hsil sistemi ?halinin böyük hiss?sini ?hat?etdiyində bizim "ASAN xidm?t"i olan ?m?kda????m?z?n geni?l?ndirilməsi t?sadıfı xarakter da??m?r. M?qs?dimiz t?hsil xidm?t?l?rini daha rahat və ??ffaf formada çatd?rmaqdr. Bu t?dris ilində ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rinin ?q?bul pilot olaraq "ASAN pe??", layih?siz üzr? Bak? və G?nc? ??h?rl?rind? f?aliyy?t göst?r?n "ASAN xidm?t" m?rk?zl?rind? h?yata keçirilib. Bu, T?hsil Nazirliyi ilə "ASAN xidm?t" aras?ndak? ?m?kda?l?q ç?rçiv?sində realla?d?r?l?r. 4 mind?n artıq ?xs ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rinin ?q?bul olunub.

"ASAN pe??", layih?siz v?t?ndə?lar?n rahat??n?n t?min olunmas?, s?hsil Nazirliyi "ASAN xidm?t" ??m?kda????n?n s?m?rliliyinin art?r?lmas? və ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rinin ?agirdl?rin ?q?bul prosesində subyektiv amill?rin aradan qald?r?lmas? m?qs?dl?rin? xidm?t edir.

Bundan Bundan B?lav?y? Bak? və G?nc? ??h?rl?rind? ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?risi ??b?k?sinin rasionalla?d?r?lmas?, dövl?t-öz?l?m?kda????n?n qurulmas? və i?götür?nl?rin pe?? t?hsilinin inki?af?na yön?l?n layih?l?r?c?l?b olunmas? (British Council və Absheron Hotel Group, Bocsh, Knauf, "T-STEP Academy") üzr?d? i? apar?l?r. Ukraynan?n "T STEP Academy" ?irk?ti ilə birg? h?yata keçiril?n layih? ç?rçiv?sində ??b?k? texnologiyalar? və sistem inzibatç?l?r, kompüter qrafikas? və dizayn, proqram t?minat?n?n yarad?lmas? ixtisaslar? üzr? birg? f?aliyy?t n?z?rd? tutulub.

T?hsil Nazirliyi ölk? iqtisadiyyat?n?n ixtisaslı kadrlara olan t?l?bat?n?n ödənilm?sini müasir iqtisadi

çə??r??lara çevik reaksiya vermək qabiliyyəti olan ilk pe??-ixtisas təhsili sisteminin formalaşdırılması v? mövcud pe??-ixtisas təhsili??b??sinin dövlət-biznes partnyorluğuna əsaslanan sistemə transformasiyasının təmin etmək üçün kompleks tədbirlər həyata keçirir. Odur ki, müasir dövrün tələblərinə uyğun ilk pe??-ixtisas təhsili ixtisaslaşdırma yiyələnmək üçün yaradılması imkan v? potensialdan yararlanmaq abituriyentlərin seçimində v? istəyində əsaslıdır.

Təhsil Nazirliyi yanında Pe??-Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin yaradılması da ilk pe??-ixtisas təhsili sahəsində pe??-ixtisaslaşdırma sahəsində təhsilini artırmaq və rəqabətqabiliyyəti ixtisaslaşdırma kadrların hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə yaradılıb.

- Maarifçi Tələbə Kredit Fondu hansı məqsədlə yaradıldı? Hər tələbə bu kreditlərdən istifadə edə bilərmi?

- Maarifçi Tələbə Kredit Fondu Təhsil Nazirliyinin tələbbüsü ilə yaradılıb. Fond dövlət ali təhsil müəssisələrində tələflərin təhsil olunub. Fondun əsas missiyası təhsil haqqının ödənməkdə çətinlik çəkən az təminatlı ailələrdə olan tələblərə tələbələrin müzəmmüddətli güzəştli kreditlərin verilməsi vasitəsilə onlara ali təhsil almaqda bərabər imkanların yaradılmasıdır.

Tələblərə tələflərin təhsil kreditləri üzrə müraciət yalnız elektron qaydada həyata keçirilir. Kreditlər üçün müraciət edənlərə tələblərə müəyyən ümumi tələblər cavab verməlidir. Belə ki, fonda Azərbaycan Respublikasında vətəndaş olan, müvafiq təsəvvü universitetlərin birində təhsil alan v? təhsilini davam etdirmək üçün maliyyə yardımına ehtiyac duyan tələblərə müraciət edə bilər.

Cari ilin iyununda artıq 22 tələbəyə kredit ödənilib. Kreditlərin yenidən verilməsi isə oktyabrın 1-dən başlanacaq Tələbə kreditləri ilə bağlı artıq beynəlxalq təkilatlarla mədəniyyətə və əməkdaşlığa başlanılıb. Öcümüdə Dönya Bankı ilə ilk danışıqlar aparılıb və texniki yardım göstərilməsi üçün məsləhətçi ayrılıb. Məqsəd beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsidir. Artıq bu il üzrə ilkin hesabat hazırlanacaq.

Bu ali təhsil müəssisələrində rekord sayda tələbə qəbul olunub

- Azərbaycan-Fransız Universitetinin fəaliyyəti bəzəlaması slində, gənclərimizin təhsili üçün yaradılan daha bir vasitədir v? xüsusi qeyd olunmalıdır. Bu, beynəlxalq əməkdaşlıq yönündə hansı irəliləyişlərə rəvac verəcək?

- Azərbaycanla Fransa arasında bir çox sahələrdə olduqca ikinəci təhsil sahəsində də yüksək əsəviyyədir. Əməkdaşlıq inkişaf edir. Azərbaycan-Fransız Universitetinin (UFAZ) yaradılması da bu əməkdaşlığın bariz nümunəsidir. Eyni zamanda, bu Avropa keyfiyyətli ali təhsili ölkəmizdə idə etməyi imkan verəcək, bu isə mühüm irəliləyiş olacaq.

UFAZ bu tədris ilində ADNSU-nun binasında Azərbaycanda ən çox tələbat olan 4 ixtisas üzrə tədrisə start verəcək. Bu ixtisaslar kimya, geofizika, neft-qaz mühəndisliyi v? kompüter elmləridir. Təhsil bütün ixtisaslar üzrə 1 il hazırlıq, 3 il tədris müddəti olmaqla, 4 il davam edəcək. UFAZ-nin məzunları ikili diplom (Strasburq Universiteti v? ADNSU) ilə edəcəklər.

- Ötən ilin dekabrında alimlərimiz üçün xüsusi imkanların yaradılması bəzə Təhsil Nazirliyi ilə "Thomson Reuters" arasında müqavilə imzalandı. Bu müqavilənin hazırlığı icra vəziyyəti necədir?

- Təhsil Nazirliyinin "Thomson Reuters" şirkətinin elmi tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət üzrə öbəsi ilə imzalandığı müqaviləyə əsasən, Azərbaycanın 40 ali təhsil müəssisəsi dünyada məhür elmi istinad indeksi olan "Thomson Reuters Web of Science" platformasına qəxxə idə etmə imkanını qazanıb. Bununla yanaşı, AAMEA-nin alirəli tədris bu platformadan istifadə edilirdi. Həmin bəzaya qəxxə beynəlxalq elmi dəirələrdə tanınmaq və qlobal universitet reytinglərində yüksəlmək imkanını verəcək.

Dünyanın ən tanınmış elmi-analitik informasiya təminatçısı olan "Thomson Reuters" şirkəti ilə əməkdaşlıq

r?c?qab?t?qabil insan kapital?n?n haz?rlanmas? siyas?tin?saslan?r v? ölk?mizin inki?af konsepsiyas?na d?st?k göst?rilm?si m?qs?di da??y?r.

- Sizc?, t?l?b? köçürülm?sinin elektron qaydada apar?lmas? bu sah?d? n?yi d?yi??c?k?

-Bu ilin avqustunda t?l?b?l?rin köçürülm?sind? yenilik etdik. Art?q t?hsil alanlar?n ölk? daxilind? v? xaricd? yerl??n ali t?hsil mü?ssisil?rind?n köçürülm?si, yaxud bir ixtisasdan dig?rin? d?yi?dirilm?si elektron qaydada h?yata keçirilir. Burada n?sas? m?qs?d t?l?b? köçürülm?sind? ??ffaf??n? rahat??n? sad??mi?d prosedurun yarad?lmas?d?r. n?ndi t?l?b? rahat ??kild? bir universitetd?n dig?rin? v? ya bir ixtisasdan ba?qas?na köçürülm?k ist?yirs?, bunun üçün sad?c?, elektron ??kild? m?lumatlar?n daxil ed?r?k ist?yini realla?d?ra bil?r.

T?hsil Nazirliyinin ?sas h?d?fi odur ki, t?hsil prosesinin ba? verdiyi bütün sferalarda ??ffaf mexanizm yarats?n. YY?ni müraci?t ed?nl? m?mur aras?nda birba?a ünsiyy?t olmadan m?s?l? h?llini taps?n. Bu h?m d? ölk?mizd? son ill? ill?rd? t?tbiq olunan elektron idar?çilik sisteminin bir h?lq?sidir. T?hsil Nazirliyi t?hsilin bütün sferalar?nda bu cür innovativ yana?malar? davam etdirm?yi ?sas m?qs?d say?r.

- Mikayıl mü?llim, bu günl?rd? T?hsil Nazirliyind? keçiril?n kollegiya iclas? ali t?hsilin inki?af trendl?rin? h?s?r olunmu?du. Sizc?, bu inki?af tendensiyalar?n nec? t?sbit etm?k olar?

-Bu il ali t?hsil mü?ssisil?rind? bel? dem?k mümkün olarsa, ümumilikd? rekord sayda t?l?b? q?bul olunub. Bu Bunu ilk növb?d? q?bul imtahanlar?nda keçid bal?n? a?a? sal?nmas? hesab?na deyil, akademik n?tic?l?rin yüks?ldilm?si hesab?na ?ld? etmi?ik. Bu, ölk?mizd? Azərbaycan Respublikas?n?n Prezidenti ?lham ?liyevin r?hb?rliyi il?l? t?hsil sah?sind? h?yata keçiril?n islahatlar?n m?ntiqi n?tic?sidir. Ali t?hsil mü?ssisil?rimiz üçün t?l?b?l?rin h?m say?n?n art?m?, h?m t?l?b?l?rin göst?rdikl?ri n?tic?l?rin yüks?lm?si, dü?ünür?m ki, onlar?n f?aliyy?ti üçün çox münbit bir ??rait yarad?r.

Bilir Bilirsiniz ki, c?nab Prezidentin müvafiq f?rman? bil? bu yax?nlarda "Azərbaycan Respublikas?n?n "Elm haqq?nda" qanunu q?bul olunub. H?min qanunda h?mkarlar?m?zla d?f?l?rl? müzakir? etdiyimiz mövzulardan biri, n?hay?t, öz müsb?t h?llini tap?bd?r. Bu, çox böyük bir ir?lil?yi dir. Ölk?mizd? t?dqiqat universitetl?rinin tan?nmas? - bel? bir status, bel? bir anlay?? c?nab Prezident t?r?find?n müvafiq qanunla t?sdiql?nib.

Biz ali t?hsil mü?ssisil?rind?, xüsusil? böyük ??h?rl?rd?, ilk növb?d?, paytaxtda t?l?b? yataqxanalar?n?n az colmas?n?, bir çox universitetl?rd? olmamas?n? müzakir? etmi?ik. Bunun s?b?bl?ri d? h?r birimiz? yax?? m?lumdur. Bizim t??bbüsümüz? müsb?t cavab ver?r?k Heyd?r ?liyev Fondunun d?st?yi v? t??bbüsü ?sas?nda ??h?rimizin m?rk?zi hiss?sind? 1000 n?f?rlik t?l?b? yataxanas?n?n layih?sini start verilib. Bu layih? dövl?t-öz?l t?r?fda????n?n daha bir nümun?sidir. Haz?rda layih?l?ndirm? il?ri ba?a çatd?r?l?b v? yax?n günl?rd? art?q tikinti il?rin? ba?lanacaq. Mü?asir t?l?b? yataxanas? bu gün mövcud olan ?n müasir standartlara uy?un olaraq t?l?b? infrastrukturunu v? bugünkü h?yat t?rzini n?z?r? almaqla in?a edil?c?kdir.

Onu da qeyd etm?k ist?yir?m ki, bu, dövl?tin müvafiq ali t?hsil mü?ssis?sinin, xüsusil? Dövl?t Neft v? S?naye Universitetinin balans?nda olan ?razil?rd? h?yata keçiril?c?kdir. Lakin burada layih?nin bir öz?lliyi vard?r, biz bel? bir f?ls?f? v? siyas?ti h?yata keçir?c?yik ki, yaln?z Dövl?t Neft v? S?naye Universitetinin t?l?b?l?ri deyil, h?mçinin dig?r ali t?hsil mü?ssisil?rinin yataqxanaya ehtiyac? olan t?l?b?l?ri müvafiq kvotalara uy?un olaraq, h?min yataqxanalarda yerl??m?k imkan? qazans?nlar.

Bu q?bild?n olan dig?r m?s?l?l?rd?n biri kimi ölk?mizd? f?aliyy?t göst?r?n ali t?hsil mü?ssisil?rimiz üçün vahid elmi laboratoriya n? vahid infrastrukturun yarad?lmas? m?s?l?sini n?z?rd?n keçiririk. M?qs?d ondan ibar?tdir ki, ölk?mizin ali t?hsil sistemind? yeti??n t?l?b?l?r yaln?z öz sah?l?rind? püxt?l??mi? müt?x?ssis v? pe??kar kimi deyil, h?mçinin d? müasir Azərbaycan?n layiqli v?t?nda?? kimi öz hüquq v? v?zif?l?rini bil?n, v?t?nin?, öz dövl?tin? hörm?tl? yana?an bir g?nc v??xsiyy?t kimi yeti?dirilsin. Bir daha vur?ulamaq ist?yir?m ki, bu bizim birg? i?imizin n?tic?sidir. ?min?m ki, bu istiqam?td? s?yl?rimizi davam etdir?c?yik.

Ölk?mizd? bu il iki apar?c? ali t?hsil mü?ssis?sinin yeni filiallar? f?aliyy?t? ba?lay?b. Qazaxda Bak? Dövl?t Universitetinin, Zaqatalada Azərbaycan Dövl?t ?qtisad Universitetinin filial?. Bir yeni ali t?hsil mü?ssis?si- Azərbaycan-Fransız Universiteti yeni t?dris ilind?n f?aliyy?t? ba?lay?r. Bir s?rali t?hsil mü?ssisil?ri daxil transformasiya v? bel?likl? d? öz strukturlar?n?n sa?lamlad?r?lmas? prosesini davam etdiril?r. Bel?likl?, biz potensialm?z? art?rmaqla, innovasiyalar? geni?l?ndirm?kl? Azərbaycan regionun t?hsil m?rk?zin? çevirm?yi h?d?fl?mi?ik.

- C?nab nazir, m?kt?bd?nk?nar t?hsil sah?sind? hans? yenilikl?r var?

- Bu yenilikl?r öt?n t?dris ilind? kifay?t q?d?r çoxsayl? olub. Növb?ti t?dris ilind? d? bu i?in miqyas? ?hat?li

olacaq. Bu tədbirlər çərçivəsində 60 minədək məktəblinin müxtəlif tarixi və dövlət həmiyyəti məkanlara ekskursiyas-
təşkil olunub, "Multikulturalizm ili" ilə əlaqədar yaradıcı və mərkəzlərinin müxtəlif konsert proqramları keçirilib.

İdman sahəsində isə bu ilin tədbirləri rəngarəng olub. Elə gətürək Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə
keçirilən "Bak marafonu 2016" yarışını. Sevindirici haldır ki, "Bak Marafonu 2016"da Təhsil Nazirliyinin
tabeliyindəki məktəblərinin mərkəzləri və idmançılar - Namiq Sədiyev, Turan Sadıqov, Elman Əliyev, Raid Aslanov,
Rəşad Rəcəbli, Lal Pirumova ən yüksək nəticə göstərmişlərdir.

"Rio 2016" Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq işləri üçün Milli Olimpiya Komitəsi idman federasiyaları,
Gənclər və İdman Nazirliyinin rəhbərliyi ilə birgə geniş tərkibli görüşü keçirilib. Görüşün məqsədlərindən biri təhsil
və idman qurumları arasında üzvi əlaqəni təmin etməkdir, təhsil qurumlarının idman potensialından və məktəblərin
idman qurumlarından səmərəli istifadə etməkdir. Həmçinin Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi və
müvafiq idman federasiyalarının dəstəyi ilə təhsil müəssisələrində əgirdlərin idmana, xüsusən də bədən tərbiyəsinə
cəlb olunması, məktəblərdə gənclər arasında idmanın kütləviliyinin təvədi məqsədlərdən biri olub. Sevindirici
haldır ki, son illərdə məktəbdən kənar tərbiyənin effektiv təşkili nəticəsində müxtəlif miqyaslı yarışmalarda çətin
təhsil-idman məktəblərinin yetirmələrinin sayı da çoxalıb.

Təsadüfi deyil ki, Rio-de-Janeyro şəhərində təşkil olunan XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında respublikamız
təmsil edənlər arasında yüksək nailiyyət qazanmış 2 nəfər idmançı Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaqlar
gənclər idman məktəblərinin yetirmələridir. Belə ki, sərbəst gül üzərində idmançı Məzəgüm Əliyeva bürünc
medala layiq görülüb. Həmçinin Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Gənc Fəhri Fiziki Hazırlıq
Klubunun direktoru Rəşad Qasimov "Rio-2016" XV Yay Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanıb. Bütün bu
uşaqların ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin idmanın inkişafına göstərdiyi davamlı qayğı sayəsində qazanılan
nailiyyətlərin sayı daha da artırılmalıdır.

Bakda keçirilən 42-ci Ümumdünya Əhəmat Olimpiyadasında 6 komanda üzər 30 əhəmatçı ilə təmsil olunan
milli komandamızın üzvlərindən 22-si Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən UGƏM-in yetirmələridir.

Ümumilikdə, təhsil insanı inkişafın ən əhəngdarıdır. Təmin etməlidir. Səstərdə qazanılan akademik
göstəricilərə əlavə olaraq təhsil alanın fiziki inkişafı da bu vətəndaşın məktəbin, ailənin və bütövlükdə sosial mühitin
gənclərinin formalaşmasındakı rolundan əlverişsizdir. Təhsilin dəyəri və məqsədlərdən keçməsi təhsil alanın imtahan balı ilə
ölçülmür, yetkin vətəndaşın formalaşması ilə birbaşa bağlıdır.

www.azerbaijan-news.az